

Opgave 1

Belastingen en bestedingen

In opdracht van het Ministerie van Economische Zaken wordt onderzocht wat de effecten zijn van een wijziging in de tarieven van directe en indirecte belastingen op de vraag naar een bepaald goederenpakket. Bij dit onderzoek wordt gebruikgemaakt van de vraagvergelijkingen van twee huishoudens: een gemiddeld huishouden met een minimuminkomen (huishouden 1) en een gemiddeld huishouden met een modaal inkomen (huishouden 2). De gezamenlijke vraag van deze twee huishoudens staat in het onderzoek model voor de totale vraag naar dit goederenpakket.

$$\begin{aligned}q_{v1} &= -2,5p + 0,006y_1 + 100 & q_{v1} &= \text{gevraagde hoeveelheid door huishouden 1} \\ & & y_1 &= \text{bestedbaar inkomen van huishouden 1} \\ q_{v2} &= -1,5p + 0,005y_2 + 100 & q_{v2} &= \text{gevraagde hoeveelheid door huishouden 2} \\ & & y_2 &= \text{bestedbaar inkomen van huishouden 2} \\ & & p &= \text{prijs van het goederenpakket (inclusief indirecte} \\ & & & \text{belastingen)}\end{aligned}$$

In de uitgangssituatie geldt: $p = \text{€ } 30$; $y_1 = \text{€ } 12.500$; $y_2 = \text{€ } 25.000$.

- 2p **1** Laat met behulp van een berekening zien dat huishouden 2 aan het onderzochte goederenpakket relatief minder besteedt dan huishouden 1.
- Vervolgens worden door de regering twee belastingwijzigingen doorgevoerd. Ten eerste verlaagt men de tarieven van de inkomstenbelasting, waardoor voor alle inkomensgroepen het besteedbaar inkomen met 10% stijgt. Tegelijkertijd verandert de regering de tarieven van de indirecte belastingen, waardoor voor dit goederenpakket het totale tarief stijgt van 6% naar 16,6%. Deze verhoging wordt volledig doorberekend in de prijs van het goederenpakket (p).
- 2p **2** Leg uit hoe dit pakket van belastingwijzigingen het reëel besteedbaar inkomen van huishoudens deels verhoogt en deels verlaagt.
- 2p **3** Toon met een berekening aan dat door de belastingwijzigingen de gevraagde hoeveelheid van huishouden 1 gelijk blijft.
- 2p **4** Zal de gezamenlijke gevraagde hoeveelheid van huishouden 1 en 2 naar dit goederenpakket afnemen, gelijk blijven of toenemen als gevolg van de belastingwijzigingen? Verklaar het antwoord.